

ต้อหินกับการใช้ยา

รศ. นพ. นริศ กิจณรงค์

ภาควิชาจักษุวิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การเกิดโรคต้อหิน อาจพบได้ในผู้สูงอายุ ผู้ที่สายตาสั้นหรือยาวมากๆ ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน และยังเชื่อว่าเกิดจากกรรมพันธุ์ แต่สาเหตุสำคัญอีกอย่างที่ทำให้เกิดต้อหินได้เช่นกันก็คือ การใช้ยาหยอดตาประเภท **สเตียรอยด์** ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น เพราะยากลุ่มนี้สามารถรักษาอาการคัน และระคายเคืองตาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังช่วยรักษาโรคภูมิแพ้ต่างๆ ได้ด้วย จึงทำให้คนทั่วไปนิยมซื้อมาใช้เอง หรือนำตัวอย่างยาที่เคยได้รับจากจักษุแพทย์ไปหาซื้อมาใช้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ดวงตาได้รับปริมาณยามากเกินไป ความดันตาจะสูงขึ้นจนถึงขั้นทำให้เกิดโรคต้อหิน ตาจะมัวลงเรื่อยๆ จนถึงขั้นตาบอดสนิทได้

ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นต้อหินจากการใช้ยากลุ่มสเตียรอยด์ นอกจากจะพบในผู้ที่เป็นโรคภูมิแพ้หรือการอักเสบเรื้อรังที่ตา และจำเป็นต้องรักษาด้วยการหยอดยาลดการอักเสบประเภทสเตียรอยด์แล้ว ยังพบได้ในผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาสเตียรอยด์เป็นเวลานานทั้งยารับประทาน ยาฉีด ยาพ่นจมูก รวมถึงยาป้ายผิวหนังบริเวณใบหน้าหรือรอบดวงตา เช่น โรคผื่นแพ้ที่ผิวหนัง ผู้ป่วยโรคไต ผู้ป่วยภาวะภูมิคุ้มกันทำงานผิดปกติที่ต้องได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ผู้ป่วยโรคหอบหืดเรื้อรัง เป็นต้น ผู้ป่วยกลุ่มนี้จึงควรอยู่ในความดูแลของแพทย์ และไม่ควรซื้อยามาใช้เอง เพราะอาจเป็นได้ทั้งต้อหินและต้อกระจก

การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคต้อหิน จำเป็นต้องไปพบจักษุแพทย์เพื่อตรวจวัดความดันตา และวางแผนการรักษา สำหรับมาตรฐานการรักษาต้อหินในปัจจุบันมี 3 วิธี ได้แก่ การใช้ยาซึ่งอาจต้องให้ยาหยอดตาหลายชนิดร่วมกัน การรักษาโดยใช้แสงเลเซอร์ และการผ่าตัด ซึ่งจะใช้สำหรับผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยา ส่วนการรูดตา หรือการใช้สมุนไพรยังไม่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นมาตรฐานการรักษาต้อหินในปัจจุบันครับ

ฉะนั้นก่อนการใช้ยาทางตาต่างๆ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรเสมอ ควรอ่านเอกสารกำกับยาเพื่อดูข้อบ่งใช้และผลข้างเคียงให้เข้าใจ รวมถึงการใช้ยาหยอดตาอย่างต่อเนื่องควรอยู่ในความดูแลของจักษุแพทย์ โดยเฉพาะยาที่อาจมีส่วนผสมของสเตียรอยด์ ข้อสังเกตเบื้องต้นคือ ยาที่ขึ้นต้นหรือลงท้ายว่า เด็กซ์ (Dex)

แต่ถ้าเป็นยาที่ไม่อันตราย เช่น น้ำตาเทียม ยาล้างตา ก็สามารถซื้อมาใช้เองได้ครับ

ต้อหินอาจพบได้ในเด็กเล็กได้โดยจะมีตาโตและกระจกตาขุ่น

ลานสายตาผู้ป่วยต้อหิน จะเล็กรอบนอกก่อน